

2010

ZBORNICA ZA
RAZVOJ
SLOVENSKEGA
ZASEBNEGA
VAROVANJA

PERSPEKTIVE

NA PODROČJU ZASEBNEGA VAROVANJA

ŠTEVILKA 3, DECEMBER 2010, LETNIK 7

V TEJ ŠTEVILKI BOSTE PREBRALI:

3

XIII. SKUPŠČINA ZBORNICE ZA RAZVOJ SLOVENSKEGA ZASEBNEGA VAROVANJA

4

INTERVJU Z NOVIM PREDSEDNIKOM ZBORNICE ZA RAZVOJ SLOVENSKEGA ZASEBNEGA VAROVANJA G. BRANKOM SLAKOM

5

INTERVJU Z DOLGOLETNIM PREDSEDNIKOM ZBORNICE ZA RAZVOJ SLOVENSKEGA ZASEBNEGA VAROVANJA G. INGO PAŠEM - PREHOJENA POT IN NEKAJ NASVETOV ZA PRIHODNOST

9

DNEVI ZASEBNEGA VAROVANJA 2010

21

PLAN USPOSABLJANJ IN IZPOPOLNJEVANJ ZA LETO 2011

Izdala Zbornica za razvoj slovenskega zasebnega varovanja; pripravila Branko Slak in Janez Rozman, oblikovanje teksta Janez Rozman in Irena Rugel, oblikovanje naslovnice Janez Rozman.

NEKAJ IZVLEČKOV IZ XIII. SKUPŠČINE ZBORNICE ZA RAZVOJ SLOVENSKEGA ZASEBNEGA VAROVANJA

V prostorih GZS, Dimičeva 13 v Ljubljani, je dne 17.9.2010 potekala XIII. Skupščina Zbornice za razvoj slovenskega zasebnega varovanja. Osrednja točka letošnje skupščine je bila izvolitev novega predsednika zbornice in priprava novega zakona s področja zasebnega varovanja.

Predsedstvo skupščine: g. Ivo Writzl, član, g. Ingo Paš, predsednik in g. Dušan Fefer, član

Verifikacijska komisija, ki jo je vodil g. Janez Plestenjak, je ugotovila, da je Skupščina sklepčna, saj je bilo od 1000 skupščinskih glasov prisotnih 745.

Skupščina je na javnem glasovanju izvolila novega predsednika zbornice g. Branka Slaka, ki funkcijo predsednika zbornice nastopil s 1.11.2010. Novoizvoljeni predsednik je zbrane nagovoril:

»SPOŠTOVANE KOLEGICE, SPOŠTOVANI KOLEGI, GOSPE IN GOSPODJE!

Zahvaljujem se vam za izkazano zaupanje, ki ste ga pokazali z mojo izvolitvijo za predsednika Zbornice za razvoj slovenskega zasebnega varovanja. Vaše zaupanje sprejemam kot veliko odgovornost, ki me bo spremljala na vsakem koraku mojega delovanja. Moje poslanstvo, ki ste mi ga naložili bo zahtevno in zavedam se, da me čaka veliko dela, ki ne bo lahko. Zavzemal se bom za odprt dialog z vsemi in vsakim, kakor tudi za transparentno in neodvisno vodenje Zbornice.

Okoliščine, v katerih se sedaj nahaja panoga zasebnega varovanja spričo kompleksnih in zaostrenih gospodarskih pogojev ter razmer na trgu, niso lahke. Zato je nujen razvoj dejavnosti, strnitev vrst, povezovanje interesov in njihova artikulacija. Smo tudi sredi prenove normativne ureditve naše panoge, kar so dodatne okoliščine, ki me bodo skupaj z vami polno angažirale.

Zbornica za razvoj slovenskega zasebnega varovanja, kolegice in kolegi je vaša, je vaše interesno združenje, kjer se mora slišati in odmevati prav vsak glas, pa naj bo to glas večjih ali manjših podjetij. To mora biti glas stroke, ki mora najprej najti mesto v tem prostoru, ki je prostor povezovanja, sinergij, medsebojne pomoči in zaupanja. Zaupanje pa je temelj, na katerem moramo graditi prihodnost za panogo zasebnega varovanja.

In danes, tukaj, vam obljubim, da bo Zbornica prijazen kraj odprtih vrat, kjer boste prav vsi člani našli v okviru danih možnosti pomoč in podporo ter uveljavljali interese stroke in njenega razvoja. Dobra Zbornica je potrebna za vas danes in še bolj za jutri. Prav tako njeno aktivno delovanje v evropskem prostoru, kjer ima ugled in pomembno besedo v strokovnem in socialnem dialogu.

V prihodnjih mesecih se nameravam z vsemi člani Zbornice osebno sestati, da dobim pravo sliko širine problemov in rešitev, ki jo bomo za vse od tistih največjih pa do najmanjšega za vse dejavnosti v zasebnem varovanju, strnili v strategijo zasebnega delovanja za prihodnje obdobje. Ta dokument bomo oblikovali prav vsi in ga sprejeli kot izhodišče za naše nadaljnje delovanje in za razvoj panoge.

In tukaj, na tem mestu, se zahvaljujem dosedanjemu predsedniku Zbornice gospodu Ingu Pašu. Njemu gre velika zahvala za oranje ledine na področju zasebnega varovanja, postavitve temeljev zbornice in njeno izgradnjo do tega trenutka, ko mi predaja ključ vrat te zgradbe po dolgoletnem uspešnem vodenju tega interesnega združenja. Zavedam se, da je na meni še dodatna odgovornost do njegovega ustvarjalnega dela.«

V zaključnem delu skupščine je g. Branko Slak je predstavil dosedanje delo na področju oblikovanja in usklajevanja besedila novega zakona o zasebnem varovanju. Izpostavil je vprašanja, ki so še odprta in jih bo potrebno v nadaljevanju še uskladiti s predstavniki Ministrstva za notranje zadeve.

INTERVJU Z NOVIM PREDSEDNIKOM ZBORNICE ZA RAZVOJ SLOVENSKEGA ZASEBNEGA VAROVANJA G. BRANKOM SLAKOM

Vloga Zbornice za razvoj slovenskega zasebnega varovanja v prihodnje.

Pomembna vloga Zbornice za razvoj slovenskega zasebnega varovanja v prihodnje bo predvsem zagotavljanje članstvu to je vsem družbam za zasebno varovanje, ki so vključene v Zbornico in ostalim potrebne podpore, za njihovo uspešno delovanje. Tu mislim na široko področje od pravne podpore na področju zakonodaje ter drugih panožnih predpisov do konkretne pomoči na različnih segmentih, ki jo lahko nudi Zbornica. Naše delovanje se bo približalo članstvu in v njihovem interesu za vse pod enakimi pogoji nudilo potrebne storitve za učinkovito delovanje panoge ter njen razvoj. Prav posebno pozornost bomo poleg vsega namenili kvaliteti izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja varnostnega osebja z novimi pristopi, učnimi gradivi ter strokovnim predavateljskim kadrom.

Kako ocenjujete vlogo zbornice pri oblikovanju predloga novega zakona o zasebnem varovanju, ki gre v parlamentarno obravnavo?

Zakon o zasebnem varovanju, na katerem smo v Zbornici intenzivno delali celotno letošnje leto je sedaj v fazi predloga, poslan v parlament in sicer v prvo branje. V nastajanje samega zakona je bilo zasebno varovanje vključeno preko Zbornice s člani v delovni skupini, ki jo je imenovala ministrica za notranje zadeve. Seveda v delovni skupini ni šlo vedno vse idealno, pogosto so bile za vzpostavitev, spremembo ali odpravo določene materije v posameznih členih potrebne dolge razprave, izčrpne argumentacije in tudi kompromisi. Zbornica je v imenu članov tudi oblikovala temeljne zahteve

zasebnega varovanja v zvezi določenih nesprejemljivih rešitev v zakonu, s strani regulatorja oziroma predlagatelja zakona, Ministrstva za notranje zadeve. V predlogu zakona so nekatere temeljne zahteve zasebnega varovanja upoštevane in tudi rešene, druge nekako primerno urejene, del teh pa je še vedno odprt in potreben argumentirane razprave pred sprejemom v parlamentu. Na splošno pa lahko zaključimo, da je omenjeni predlog zakona o zasebnem varovanju kljub vsemu korak naprej od sedanje pravne ureditve panoge.

Nekaj konkretnih načrtov za leto 2011.

V letu 2011 bodo prioriteta področja delovanja Zbornice šla v smeri izdelave strategije zasebnega varovanja, novi zakonodaji in predpisom vezanim na to zakonodajo, standardom na različnih področjih ter delovanju Zbornice za boljšo prepoznavnost in medijsko podobo panoge zasebnega varovanja.

V Zbornici bomo v prihodnjem letu pripravili tako kot letos številne strokovne posvete z različnih področji, aktualnih za panogo zasebnega varovanja. Poudarek bo na aktualnih problemih, razvojnih trendih in pravnih podlagah zasebnega varovanja.

V Zbornici se bomo trudili, da bo le ta dejansko strokovni servis družbam vključenim v interesno združenje, kjer bodo člani našli prostor za odprt dialog, skupne rešitve in potrebno pomoč v okviru pristojnosti Zbornice.

Irena Rugel

INTERVJU Z DOLGOLETNIM PREDSEDNIKOM ZBORNICE ZA RAZVOJ SLOVENSKEGA ZASEBNEGA VAROVANJA G. INGO PAŠEM - PREHOJENA POT IN NEKAJ NASVETOV ZA PRIHODNOST

Začetki in perspektive zasebnega varovanja v Sloveniji

Ko govorimo o začetkih zasebnega varovanja se pojavlja vprašanje, ali je potrebno te začetke povezovati z nekdanjimi institucijami družbene samozaščite oz. civilne zaščite ter obdobjem nekdanjega, še v prejšnjem političnem sistemu vzpostavljene organizacije VARNOST. Ta dilema se tudi danes še marsikdaj odpira, moje mnenje pa je, da je tako kot v številnih primerih tudi v tem primeru treba dati času čas in da se bo v prihodnosti oblikoval odgovor. Neposredni začetki zasebnega varovanja, kot ga poznamo danes, so se pojavili v začetku 90-h let, predvsem na podlagi takratne t.i. Markovičeve zakonodaje. Ti začetki so pomenili predvsem razbitje nekdanjega monopola VARNOST-i na tem področju. Seveda je bilo takratno stanje še neurejeno, brez ustrezne zakonske podlage.

Eden izmed podjetnikov na tem področju g. Vojteh Burkelca, direktor in solastnik takratne družbe Enigma d.o.o., se je konec leta 1992 – začetku 1993 osebno obrnil name s prošnjo, da strokovno pomagam organizirati posebno zbornico na področju zasebnega varovanja. Glede na to da sem se po končanem mandatu prve demokratično izvoljene slovenske Vlade intenzivno ukvarjal predvsem z vprašanji novega in ustrežnejšega gospodarskega zborničnega organiziranja, sem to pobudo sprejel. Po več pripravljalnih sestankih in pritegnitvi pomembnega dela takratnih izvajalcev te dejavnosti (in celo dveh zavarovalnic) je bila dne 29.5.1993 v poslovnih prostorih RCU, Dunajska 8, Ljubljana, ustanovna skupščina prve predhodnice

današnje zbornice, to je Zbornice poklicnih varnostnih služb Slovenije (ZPVSS). Zbornica je bila ustanovljena eno leto pred sprejetjem prvega zakona o zasebnem varovanju. Glede na to da zbornica ni imele posebne zakonske podlage – kar je bilo v tedanjem obdobju popolnoma izjemno – je bil najpomembnejši izziv vprašanje zagotovitve možnosti njenega poslovanja, to je zlasti možnosti odprtja njenega žiro računa (današnjega TRR). S sklicevanjem na ustavno pravico do svobodnega združevanja in ob razumevanju pristojnega delavca na takratnem Republiškem statističnem uradu nam je uspelo preskočiti tudi to oviro.

V naslednjih mesecih je razvoj potekal bliskovito. Članstvo v Zbornici je skokovito naraščalo, na MNZ so v dobrem sodelovanju z Zbornico potekale intenzivne priprave prvega zakona o zasebnem varovanju, ki je bil tudi že sprejet in uveljavljen v juniju 1994. Z uveljavitvijo zakona je tudi Zbornica doživela svojo prvo statusno spremembo in se je preimenovala v Zbornico Republike Slovenije za zasebno varovanje (ZRSZV). Obenem so prenehale veljati ustrezne določbe nekdanjega zakona o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti, ki so bile dotlej zasilno pravno pokritje za organiziranje zasebnega varovanja (kot to velja še vse doslej v Republiki Srbiji).

To prvo desetletno obdobje Zbornice pomeni neverjetno hiter vzpon zasebnega varovanja pri nas. Kljub določenim njegovim pomanjkljivostim si upam trditi, da je bil ta prvi zakon o zasebnem varovanju v resnici najboljši. Stroki, dejavnosti sami je dal resnično oporo za lasten razvoj. Predsednik Zbornice je bil v vsem tem obdobju g. Viktor Pistotnik, izjemen poslovnež in tvorec koncerna SINTAL vse od njegovih začetkov in praktično do njegovih današnjih razsežnosti.

V tem obdobju je bilo zbornično življenje izjemno živahno, tako na strokovnem kot tudi družabnem področju. Kljub odsotnosti ustrezne pravne ureditve je Zbornica sorazmerno kmalu uvedla strokovno preverjanje znanja, predvsem za odgovorne osebe na področju zasebnega varovanja. Zastavljeno je bilo pomembno delo na področju oblikovanja normativov za opredeljevanje kakovosti storitev in po drugi strani vzpostavljen sistem ugotavljanja odgovornosti družb in njihovih odgovornih oseb za zakonito poslovanje. Na družabnem področju smo organizirali poletna in zimska družabna srečanja s športnimi tekmovanji, ki so bila še posebej pomembna za redne vsakoletne sproščene stike in izmenjave mnenj ter utrjevanje medsebojnih odnosov. Velika škoda je, da so ta srečanja kasneje zamrla – ne brez krivde kasnejših posegov države na poslovno občutljivo področje te dejavnosti, ki so odločilno vplivali na večjo odtujitev odnosov med njenimi izvajalci.

Seveda so se ob tem hitrem vzponu pojavili tudi problemi. Če iz današnje perspektive ocenjujem izvire teh težav, moram poudariti, da so v veliki meri prisotni še danes. Gre predvsem za vprašanje pomena te dejavnosti, še posebej ustreznega obsega državnega vpliva nanjo na eni strani in po drugi strani njenega poslovnega pomena, še posebej temeljnega razmerja med naročnikom in njenim izvajalcem. Ob tem je odprtih še kar nekaj pomembnih vprašanj: Se lahko izvajalec varovanja res lahko ukvarja obenem z vsako drugo dejavnostjo – brez vsakih pogojev in omejitev? Je na področju varovanja uveljavljanje popolne neomejenosti in liberalizacije tako glede obsega izvajalcev kot glede njihove glavne poslovne usmerjenosti resnično primerna rešitev? In v kakšnem obsegu je pri urejanju pogojev, nadziranju in ukrepanju ustrezen vpliv države in - glede na posamezna vprašanja oziroma področja - katerih njenih organov? Ta vprašanja tudi danes v veliki meri niso razčiščena.

Vsekakor je Zbornica v tedanjem obdobju uveljavljala nekatere kriterije tako pri nadzoru kot pri podeljevanju licenc, kar je v odsotnosti konkretnih zakonskih rešitev povzročilo konfliktne situacije. Pri tem je treba poudariti, da je sama dejavnost prav zaradi svojega velikega vzpona postala tako gospodarsko kot družbeno in politično zanimiva. V nastalih odprtih konfliktih razmerjih in ob nastalem vidnem pomenu te dejavnosti je prišlo do neustrezne politične ambicije, da si država, konkretno Ministrstvo za notranje zadeve, v celoti podredi to dejavnost. S to odprto – in v razvojnem procesu zakonskega urejanja te dejavnosti prelomno – konfliktno situacijo se je morala Zbornica takrat prvič soočiti tudi s svojim aktivnim angažiranjem na političnem področju. Pri tem je treba priznati, da je takratna vodilna politična elita – poslanska skupina liberalne demokracije - v celoti sprejela utemeljene razloge Zbornice in že na samem začetku zakonodajne procedure zavrnila takratni neprimerni zakonski osnutek. Z njim naj bi se namreč zasebno varovanje v celoti podredilo Ministrstvu za notranje zadeve. Na podlagi te politične odločitve je nato prišlo do temeljitega in razumnega usklajevanja med politikom in stroko ter sprejetja novega zakona o zasebnem varovanju (iz leta 2003).

V tem obdobju smo že iskali možne rešitve na področju sodobnih zakonodaj v posameznih državah EU ter v dejavnosti zasebnega varovanja prvič uvedli sistem nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK). Delo, ki ga je bilo potrebno opraviti za realizacijo tega – danes že popolnoma uveljavljenega – sistema, je bilo v resnici pionirsko. Glavno breme je bilo v celoti na plečih Zbornice, ki je sočasno morala tudi zagotoviti sprejem v Sloveniji popolnoma novega nacionalnega standarda za varnostno nadzorne centre. Rok komaj osemnajstih mesecev, v katerem je bilo potrebno opraviti vse to delo in izvesti vse za to potrebne postopke, je bil nerazumno kratek. Kljub temu je Zbornica – katere vodenje je takrat prevzel g. Aleksander Jeras, direktor in lastnik družbe VTZ – vse to delo (na rezultatih katerega sloni v veliki meri še danes usposabljanje in delovanje zasebnega varovanja pri nas) v celoti opravila z minimalnim podaljšanjem omenjenega roka.

Lahko rečem, da se je v tedanjem obdobju vzpostavila profesionalna podlaga na področju te dejavnosti – dejavnost je dobila poklice in posebno poklicno usposabljanje. Obenem so se funkcije države, Ministrstva, in stroke, Zbornice, dokaj jasno razmejile. Zbornica je celotno dokumentacijo s področja podeljevanja in odvzemanja licenc v preteklih desetih letih, ko je opravljala te pristojnosti, v roku predala Ministrstvu za notranje zadeve, ki je tudi vodenje te dokumentacije in njeno predajo izrecno ocenilo kot vzorno. Glede na izjemno obsežne nove zakonske naloge – tako na področju urejanja poklicnega statusa doslej že zaposlenega varnostnega osebja in potrjevanja njegovih NPK kot na področju uvedbe in izvajanja strokovnega usposabljanja za vse zakonsko določene NPK ter zakonsko predvidenih specialističnih usposabljanj – je Zbornica ponovno opravila izjemno pionirsko delo. Iz samega fundamenta je vzpostavila vse materialne in strokovne pogoje za usposabljanje varnostnega osebja in vzpostavila vse predpisane evidence in izdajanje službenih izkaznic. Tako je celotni dejavnosti zagotovila poklicno podlago in predpisani sistem evidenc.

V tem obdobju se je Zbornica tudi uspešno včlanila v najuglednejše reprezentativno evropsko združenje zasebnega varovanja CoESS in v njem od samega začetka prevzela aktivno vlogo. Na predlog Zbornice se je v tem evropskem združenju v sorazmerno kratkem roku sprožil postopek za pridružitve – sicer ne kot polnopravnih aktivnih članic, glede na to da te države še niso članice EU – reprezentativnih zbornic oziroma združenj iz drugih bivših republik naše nekdanje skupne države. Obenem se je Zbornica že v tedanjem obdobju vključila v poseben evropski projekt DESSSQual na področju poklicnih opredelitev varnostnega osebja, ki ga je vodila ena najpomembnejših nemških izobraževalnih institucij na tem področju Deutsche Angestellten Akademie (DAA, s katero imamo danes sklenjeno dolgoročno strokovno sodelovanje).

Žal je slovenska politika pod vodstvom nekdanjega ministra za notranje zadeve z menijo še danes nerazumnimi aktivnostmi v veliki meri vplivala na zastoj v razvoju te naše panoge. Ne le da so bile sprejete odločitve, ki jih še danes ocenjujem kot škodljive in so v tej zvezi celo nastale hude tragične posledice, marveč je bila tudi pripravljena obsežna, za stroko škodljiva in celo neustavna zakonska sprememba. V tem obdobju je izjemno težko in nevhvaležno vlogo predsednika Zbornice prevzel g. Marjan Pišek, predsednik poslovnega sistema VARNOST, Maribor in njegov solastnik.

Omenjena zakonska sprememba je sicer po vetu na Državnem svetu najprej padla, ker na Državnem zboru naknadno ni bila sprejeta s predpisano minimalno večino. Paradoksalno pa je bila nato prav ta zakonska sprememba sprejeta, ko kljub pravočasnemu in izrecnemu opozorilu Zbornice pristojni organ ni ustrežno ukrepal, da bi onemogočil oziroma preprečil škodljivo delovanje, zaradi katerega je prišlo do hudih tragičnih dogodkov.

Žalosten paradoks in politika, ki se ne bi smela nikoli ponoviti!

V posledici navedene, v veliki meri neustrezne in škodljive zakonske spremembe, je Zbornica predala Ministrstvu praktično vse evidence, ki jih vzpostavila, prav tako pa tudi izdajanje službenih izkaznic. Ponovila se je nekdanja zgodba – kar je Zbornica vzpostavila in razvila, je morala nato predati v izvajanje državi ali drugim izvajalcem.

Pa nič zato ! Zbornica kot nosilec razvoja mora odpirati nove razsežnosti in projekte v dejavnosti, biti njen motor – to mora biti njena glavna naloga.

Kljub naknadnemu sprejetju navedenih zakonskih sprememb pa je bilo potrebno ohraniti dotedanjo vlogo Zbornice na področju usposabljanja - saj drugih možnosti takrat sploh ni bilo. Pri tem je Zbornica glede na že obstoječe več-letne izkušnje sprožila pobudo za celovito revizijo vseh NPK, to je vseh njihovih standardov in katalogov. Ta proces je dejansko začel potekati v skladu s predpisano proceduro in aktivno vlogo CPI šele s pričetkom mandata nove, t.j. sedanje slovenske Vlade.

Za čas omenjenega kritičnega obdobja, t.j. obdobje prejšnjega ministra, pa je treba posebej omeniti dvoje:

V skladu s politiko popolne podreditve zasebnega varovanja Ministrstvu – ki jo ocenjujem ne le kot izrazito neevropsko, marveč kot neposredno škodljivo in celo neustavno – smo bili v tem obdobju priča neprimernim inšpekcijskim postopkom, ki so bili izrazito usmerjeni zoper glavne izvajalce zasebnega varovanja pri nas. Pri tem se je po izteku mandata te prejšnje Vlade tudi v celoti izkazala neutemeljenost teh posegov. In vse do danes je ostal vprašljiv njihov namen – tako kot tudi nerazumljiva lahkotna podelitev licence ali odklonitev pravočasnega posega s strani takratnega nadzornega organa, s čimer bi se lahko preprečile najhujše tragične posledice - oboje kljub resnemu in pravočasnemu opozorilu Zbornice.

V času te nekonstruktivne in celo nekompetentne državne politike se je Zbornica še močneje angažirala na evropskem področju, zlasti na področju ureditve socialnega dialoga v tej občutljivi panogi. Čeprav je Zbornica že leta 2000 uspešno sklenila Kolektivno pogodbo, je po sprejetju in celoviti uveljavitvi nove zakonske ureditve iz leta 2003 le ta postala neaktualna in je bila po nekajkratnih brezuspešnih poskusih za njeno prenovo tudi odpovedana. Ureditev tega občutljivega področja je za dejavnost zasebnega varovanja še prav posebnega pomena – tisti, ki naj varuje, mora imeti vsaj minimalno urejen lasten socialni status! Z izjemnim prizadevanjem je Zbornica za vse nove članice EU, t.j. ob Sloveniji za Madžarsko, Romunijo, Bolgarijo, Češko, Slovaško, Poljsko, Estonijo, Litvo in Latvijo ter obe kandidatki za vstop v EU; Hrvaško in Makedonijo pridobila in koordinirala evropski projekt na tem občutljivem področju.

Ta pomemben in v evropskem prostoru odmeven projekt smo uspešno končali v naslednjem mandatnem obdobju. Prav zaradi velike odmevnosti in zelo praktičnih zaključkov je Zbornica še v istem letu, t.j. 2009, pridobila s strani EU naročilo za nadaljevanje tega projekta. Kljub poskusu, da se blokira projekt s strani enega od sindikatov v našem lastnem domačem prostoru, smo ob podpori razumnih predstavnikov drugega sindikata in ob aktivnem sodelovanju socialnih partnerjev v vseh navedenih državah praktično že v celoti izvedli tudi ta novi projekt – z izjemno pomembnimi rezultati.

Takoj ob nastopu sedanje Vlade je bila ena izmed začetnih in najbolj aktualnih nalog čimprejšnja poprava neustavnih zakonskih rešitev, ki jih je podedovala iz prejšnjega mandata. Obenem je bilo potrebno zaradi vrste nekonsistentnih rešitev, uveljavljenih v prejšnjem mandatnem obdobju, pristopiti tudi k celoviti zakonski prenovi tega področja. Tako je bil z aktivnim sodelovanjem Zbornice v celoti na novo oblikovan temeljni strateški dokument na tem področju, na njegovi podlagi pa tudi zasnovana celovita zakonska preureditev tega področja. Danes je ta novi zakonski predlog, ki pomeni prelom s prejšnjo nekonsistentno ureditvijo in je za panogo strateško razvojno naravnana, že v parlamentarni proceduri.

V tem obdobju smo še okrepili naše sodelovanje z DAA. V okviru razpisa s strani CMEPIUS smo pridobili potrebno evropsko podporo za strokovno izmenjavo izkušenj na področju usposabljanja varnostnega osebja s to pomembno nemško inštitucijo. Več-mesečen potek te strokovne izmenjave je že načrtovan za leto 2011. Obenem smo pod vodstvom te iste nemške inštitucije skupaj s partnerji iz Irske in Španije vključeni v izjemno pomembni dve letni projekt na področju evropske uskladitve poklicnih standardov in katalogov na področju zasebnega varovanja. Ta korak dejansko pomeni – ko je letos propadla predvidena evropska harmonizacija te dejavnosti – enega izmed najpomembnejših evropskih projektov na tem področju sploh. Lahko rečem, da je slovenska Zbornica v tem obdobju postala viden razvojni dejavnik te panoge tudi v tem širšem, evropskem okviru.

Posebej je treba omeniti tudi naš izjemen strokovni napor za pridobitev enega izmed najpomembnejših projektov na našem področju, t.j. za sofinanciranje in vzpostavitev kompetenčnega centra za razvoj kadrov na področju zasebnega varovanja za obdobje 2010 do 2012. Gre za izredno pomemben projekt, na podlagi katerega se lahko tako Zbornica kot celotna panoga na področju profesionalizacije strokovnih kadrov dvigneta

na dolgoročno novo kakovostno raven. V projektu sodeluje skupno 35 naših družb, kot partnerja, ki naš projekt izrecno podpirata, pa DAA in CoESS.

Kaj naj zapišem ob zaključku tega kratkega povzetka 17-letne razvojne poti naše panoge in Zbornice? Predvsem, da gre za panogo, katere razvoj je odprt in katere resnične dimenzije se šele odpirajo. Lahko celo rečem, da njene razvojne dimenzije v veliki meri danes še niso vidne. Vsekakor je pri tem nujen premislek o nekaterih odprtih dilemah:

Kakšno je oziroma naj bo temeljno razmerje med naročnikom in izvajalcem teh storitev? Mar ne gre tu za pooblastilno, mandatno razmerje? In če je temu tako, kakšen pomen ima sploh lahko obveznost naročnikov, da morajo pridobivati izvajalce preko javnih razpisov?

In kakšne morajo biti tedaj nujne omejitve izvajalcev na njihovem poslovnem področju? Mar je varovanje resnično kompatibilno z vsako drugo gospodarsko dejavnostjo? Kakšni so riziki poslovnih zlorab in nelojalne konkurenčnosti izvajalcev v tem njihovem nujnem zaupnem razmerju do naročnikov?

In kakšne strokovne zahteve – poleg etičnih, ki naj bi jih obstoječa zakonodaja vsaj v osnovi varovala – so potrebne, da je oseba resnično lahko kos tem zahtevnim in zaupnim nalogam, ki jih opravlja?

V kakšni meri je na tem subtilnem poslovnem področju možno in potrebno vzpostaviti nujno strokovno in poslovno sodelovanje izvajalcev?

Vprašanja ostajajo odprta za prihodnost. Vendar se bojim, da bodo – ko v razvitem svetu prevladuje duh dobička in izključevanja – ostala še nekaj časa prezrta.

Ingo Paš

DNEVI ZASEBNEGA VAROVANJA 2010

Na Bledu so v dneh 27. in 28.10.2010 potekali »DNEVI ZASEBNEGA VAROVANJA« z mednarodno udeležbo.

Osrednja pozornost letošnjega srečanja na »dnevih zasebnega varovanja« je bila namenjena novemu zakonu, ki bo urejal področje zasebnega varovanja. Predstavniki zbornice in člani zbornice so bili do posameznih rešitev dokaj kritični.

Glede na sedanjo fazo predloga zakona za zasebno varovanje precej problematik ostaja odprtih. Zbornica je v obliki amandmajev posredovala pripombe, predloge in mnenja na MNZ RS. Predhodno so bili amandmaji poslani članom Zbornice v pregled in dopolnitve. Tako bo možnost reševanje spornih vprašanj še večja. Opozorilo na stanje in razmere na področju izvajalcev zasebnega varovanja se ne sme spregledati, te bo potrebno reševati čim prej. Kakovost varovanja, zadovoljstvo na strani naročnika storitev zasebnega varovanja, nelojalna konkurenca, so med pomembnimi točkami.

Na sliki z leve proti desni: g. Simon Savski MNZ, Branko Slak, ZRZSV, Ingo Paš, ZRSZV in dr. Miroslav Žaberl, MNZ

V nadaljevanju vam predstavljamo nekaj referatov oziroma povzetkov referatov, ki so jih avtorji predstavili na dnevih zasebnega varovanja.

1. OPERATIVNO SODELOVANJE POLICIJE IN ZASEBNO VARNOSTNIH SLUŽB

G. Franci Koncilija, vodja operativno komunikacijskega centra GPU je predstavil referat z naslovom:

NADZOR NAD PREVOZOM DENARJA ALI DRUGIH VREDNOSTNIH POŠILJK

- Policijski nadzor nad delom varnostnih služb pri prevozu denarja ali drugih vrednostnih pošiljk terja dosledno spoštovanje navodil MNZ, šifra 250-108/2005/6 (141-04), 15. 12. 2005, ki so bile poslane vsem varnostnim službam in so stopila v veljavo 1. 1. 2006.
- Predpisan postopek pri nadzoru vozil in varnostnikov zasebno varnostnih služb, ki prevažajo denar ali druge vrednostne pošiljke zmanjšuje varnostna tveganja pri morebitni zlorabi policijske uniforme in opreme za storitev kaznivega dejanja rop nad varnostniki ki prevažajo denar ali vrednostne pošiljke.
- Predpisan postopek pri nadzoru vozil in varnostnikov zasebno varnostnih služb, ki prevažajo denar ali druge vrednostne pošiljke, enako zavezuje policijo in varnostnike zasebno varnostnih služb, k spoštovanju protokola medsebojnega potrjevanja verodostojnosti oseb in organov oziroma organizacije, ki jim pripadajo.

USMERITVE ZA UKREPANJE POLICIJE OB SPROŽITVI ALARMNIH NAPRAV V POSLOVNEM ČASU FINANČNIH USTANOV:

- Eden od ciljev, ki jih je zasledovala policija pri pripravi usmeritev, se nanaša poenotenje postopkov policije in opredelitev sodelovanja z varnostniki zasebno-varnostnih subjektov, pri izvajanju intervencij ob sprožitvah alarmnih naprav v poslovnem času finančnih ustanov.
- Temeljni cilj je zagotoviti najvišjo možno stopnjo varnosti sodelujočih interventov, zaposlenih oseb finančnih ustanov, njihovih strank in naključno prisotnih oseb pri izvajanju tovrstnih intervencij.
- Združenje bank Slovenije in Ministrstvo za notranje zadeve, Policija, sta podpisala »Protokol sodelovanja med Združenjem bank Slovenije in Policijo«, številka 240-108/2010 (221-01), 21. 5. 2010, ki se nanaša na interveniranje, ob sprožitvi alarmnih naprav v bankah. Zaradi poenotenja postopkov pri izvedbi intervencije policije in varnostnikov ob sprožitvi alarmne naprave je vsebina protokola smiselno veljavna tudi za druge finančne ustanove (pošte, menjalnice...), ki jih protokol ne vključuje.
- Protokol uvaja nov termin; »**poslovni čas finančne ustanove**«, kar v tem kontekstu pomeni prisotnost uslužbencev in drugih oseb v finančni ustanovi, v času sprožitve alarmne naprave, in posledično sum storitve kaznivega dejanja rop.

- Varnostno nadzorni center zasebno-varnostnega subjekta, v primeru sprožitve alarmne naprave v poslovnem času finančne ustanove, nemudoma obvesti OKC PU.
- Po prihodu na kraj sprožitve alarmne naprave, policisti prevzamejo vodenje intervencije ne glede na to, če so prišli varnostniki pred njimi na kraj dogodka in so že izvedli posamezne postopke.
- Varnostniki so dolžni policiste seznaniti z ugotovitvami in upoštevati njihova nadaljnja navodila pri izvedbi intervencije. Če so na kraju dogodka prvi policisti, varnostnike seznajajo z ugotovitvami oziroma trenutno situacijo. Komunikacije med policisti in varnostniki potekajo tudi preko varnostno nadzornega centra, ki razpolaga s tehničnimi podatki o vrsti in lokaciji sprožitve alarmne naprave (panik tipka, trezorski alarm...), podatki odgovornih oseb in varnostnih menedžerjev v finančnih ustanovah itd.

PROBLEMATIKA INTERVENCIJ POLICIJE PO OBVESTILU O SPROŽITVI ALARMNIH NAPRAV V VAROVANIH OBJEKTIH

- Varnostni nadzorni center po prejemu alarmnega sporočila iz alarmnih naprav, na kraj dogodka napoti varnostnike zasebno-varnostnega subjekta, ki pogodbeno varuje določen objekt. Varnostniki morajo ob sprožitvi alarmne naprave, ki označuje vlom v objekt, na kraju preveriti vzrok sprožitve. Praviloma šele po morebitni zaznavi vloma oziroma sprememb na objektu, ki kažejo na škodni dogodek, ali gibanje nepooblaščenih oseb v objektu, o tem nemudoma obvestijo operativno-komunikacijski center policijske uprave, ki izvaja ukrepe za obravnavo kaznivega dejanja.
- Pri pregledu zapisov v dnevniku dogodkov operativno-komunikacijskih centrov, v obdobju od 1. 10. 2009 do 30. 11. 2009 je bilo ugotovljeno, da je bila policija v **501 primeru** obveščena o sprožitvi alarmnih naprav.

- **V 141 primerih (ali v 28% vseh primerov)** so varnostne službe oziroma njihovi varnostno nadzorni centri policijo obveščali o sprožitvah alarmnih naprav, ki signalizirajo vlom v objekte, katere pogodbeno varujejo (trgovine, bencinski servisi, skladišča, podjetja in drugi gospodarski objekti, finančne ustanove izven poslovnega časa...). Skupna značilnost je ta, da varnostno nadzorni centri oziroma varnostniki niso pred tem preverili dejanskega stanja na kraju sprožitve temveč so vzporedno z napotitvijo varnostnikov na kraj, o sprožitvi alarmnih naprav obveščali policijo, kar je povzročilo policijsko intervencijo. Policisti so samostojno ali v sodelovanju z varnostniki ugotovili, da je šlo v večini primerov za lažne alarme. V nekaj primerih pa so bili policisti naprošeni, da preverijo stanje na objektu, ker varnostniki niso mogli intervenirati v realnem času. V policiji menimo, da zasebno-varnostni subjekti ne izvajajo nalog kot jim to nalagajo njihovi poklicni standardi oziroma stroka. Problematično je namreč dejstvo, da policija, kot »vzporedni« oziroma »dodatni« intervent izvaja nekatere naloge, za katere je pogodbeno zavezan in financiran subjekt zasebne varnosti. Zasebno-varnostni subjekti izkoriščajo dejstvo, da se policija odziva na vse prijavljene varnostne dogodke, zaradi česar nekritično vključujejo dejavnost policije v sfero zasebnega varovanja. Posledice tega so različne in se izkazujejo tudi kot nepotrebne intervencije policije, v nepotrebni porabi človeških in materialnih resursov policije.
- **V slabi polovici ali 218 primerih**, je policija intervenirala po obvestilu varnostno nadzornega centra, da je bil sprožen alarm v poslovnem času različnih finančnih ustanov (banke, pošte), kar smo razumeli kot signaliziranje roba. Policisti so brez odlašanja in neodvisno od reagiranja varnostnikov zasebno varnostnega subjekta, ki varuje ustanovo, intervenirali na kraju dogodka. V enem primeru je bilo dejansko storjeno kaznivo dejanje roba na pošti. Samo v slednjih primerih govorimo o upravičenih razlogih takojšnjega obveščanja policije zaradi sprožitve alarmne naprave.

2. INTERESI IN CILJI RS NA PODROČJU ZASEBNEGA VAROVANJA

Dr. Miroslav Žaberl, generalni direktor Direktorata za policijo in druge varnostne naloge je v svojem nastopu podal naslednje poudarke:

1. Razvoj dejavnosti zasebnega varovanja kot regulirane gospodarske panoge ob doslednem spoštovanju zakonitosti, človekovih pravic in svoboščin ter načel pravne države;
2. Sistemska urejenost področja zasebnega varovanja;
3. Kvalitetno izobraževanje, usposabljanje in izpopolnjevanje varnostnega osebja;
4. Učinkovit nadzor nad subjekti zasebnega varovanja;
5. Graditev partnerskih odnosov med državnimi in zasebnimi varnostnimi mehanizmi;

Temeljni strateški cilj na področju zasebnega varovanja

Sledeč interesom in ciljem na področju notranje varnosti in zasebnega varovanja bo Republika Slovenija tudi v prihodnje določala stroge vstopne pogoje za opravljanje zasebnega varovanja ter ustrezne standarde strokovne usposobljenosti. Vzpostavi se ustrezen nadzor nad subjekti zasebnega varovanja in zagotovi njihovo odgovornost (Strategija na področju zasebnega varstva, 2009, poglavje 3).

Pestra domača in mednarodna udeležba na »DNEVIH ZASEBNEGA VAROVANJA«, Bled 2010

3. KLJUČNE PRIPOMBE NA PREDLOG ZAKONA O ZASEBNEM VAROVANJU

Branko Slak, je predstavil ključne pripombe zbornice in članic zbornice na predlog zakona o zasebnem varovanju.

Zbornica za razvoj slovenskega zasebnega varovanja je predlagatelju zakona podala pisne pripombe v obliki amandmajev. Dejstvo je, da na ključnih točkah ni prišlo do bistvenih sprememb. Zakon je dokaj represivno naravnán, še vedno ostajajo odprta vprašanja povezana z varnostnim preverjanjem, kjer zbornica meni, da je sistem zastavljen preširoko in prestrogo, saj so vstopni pogoji za varnostnika enaki ali celo strožji kot to velja za pooblaščené uradne osebe državnih organov. Povsem zgrešena je rešitev obdobjnega preverjanja. Zakon za vsako obliko dela (intervencije, prevozi denarja, varovanje nočnih lokalov ..) zahteva dodatna usposabljanja, poleg tega pa še obvezno obdobjno usposabljanje s preverjanjem znanja. Tudi problem začasnega odvzema licence še ni razrešen. Zbornica meni, da ta inštitut praktično pomeni prenehanje delovanja družbe, zato je

nekako nekorektno zapisano, da gre za »začasen odvzem licence«. Treba je izhajati iz namena take določbe in če je namen, da se licenca vzame začasno, to naj bi bil »zadnji opomin« pred trajnim odvzemom, vendar v praksi ne bo tako. Družbi, ki se ukvarja za varovanjem nočnih lokalov bo izrečen začasni odvzem licence za dobo treh mesecev? Bodo naročniki za ta čas počakali s prireditvami? Ne, preprosto bodo sklenili pogodbo za varovanje z drugim ponudnikom. Če kdo meni, da bo družba brez priliva sredstev tri mesece zdržala, verjetno ne pozna krutosti konkurence. Dotaknil se je tudi poglavja, ki ureja delovne obleke. Tu gre za nek unikum, ko se v zakonu podrobno ureja vprašanje napisov, oznak in drugo. Najprej je treba poudariti, da je tovrstno urejanje povsem nepotrebno in z javnim interesom nima resnično nič skupnega, sicer pa ta materija sodi v vladno uredbo ali celo nižji predpis. Posebej so bile izpostavljene finančne posledice, ki jih prinaša predlog zakona. Vsem je jasno, da je potrebno vlaganje v razvoj zasebnega varovanja., vendar finančne posledice, ki jih prinaša predlog zakona z razvojem nimajo popolnoma nič skupnega.

Tudi kazenske določbe, številčnost in splošnost potrjujejo uvodno ugotovitev, da je zakon zelo represivno naravnani in da ne vsebuje razvojne naravnosti, ne zagotavlja večje konkurenčnosti in ne odpravlja problemov, ki se pojavljajo na trgu. Tu gre za vprašanja cen varnostnih storitev, kjer predpisi s področja javnega naročanja favorizirajo ceno, kot enega ključnih elementov pri izboru, praksa to nesporno dokazuje. Usmeritev slovenske Vlade je v razbremenitvi gospodarstva, v konkretnih rešitvah pa vidimo, da tisti, ki so za to odgovorni tega nekako ne razumejo.

Posledice, ki jih predlaganega besedila zakona:

	člen	naslov člena
1	14. člen	Notranji nadzor
2	22. člen	Licenca za prevoz in varovanje gotovine ter drugih vrednostnih pošiljk
3	23. člen	Licenca za varovanje prireditev v gostinskih lokalih
4	40. člen	Strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje varnostnega osebja
5	43. člen	Obdobni preizkus strokovne usposobljenosti
6	61. člen	Oznake
7	62. člen	Delovna obleka
8	93. člen	Uskladitev poslovanja
9	94. člen	Prehodne določbe
Ocenjeni strošek		med 5 in 6 mio €ur

4. PREDSTAVITEV G. SAVSKEGA

G. Simon Savski je podal nekaj pojasnil na predlagano besedilo Zakona o zasebnem varovanju. Poudaril je, da predlog zakona temelji na:

- Predlogih družb za zasebno varovanje
- Ugotovitvah delavnice "izboljšanje sodelovanja med subjekti varovanja" v Gotenici
- SWOT analizi
- Primerjavi z ureditvami v EU
- Poročilu sveta za policijske zadeve pri svetu Evrope
- Strategiji zasebnega varstva

Strnil je temeljne zahteve zbornice v naslednje točke:

- Črtanje začasnega odvzema licence
- Objektivna odgovornost gospodarske družbe za odvzem licence
- Zahteva, da naj odvzeme licenc opravlja sodišče
- Dodatne finančne obveznosti zasebnega varovanja
- Preverjanje varnostnega osebja
- Poseganje v pogodbeno razmerje

V nadaljevanju pa je skušal podati odgovore na zastavljena na temelje zahteve zbornice.

Drugi dan zasedanja je sledilo še nekaj prispevkov na temo novega zakona

5. VARNOSTNO PREVERJANJE NA PODROČJU ZASEBNEGA VAROVANJA

Janez Rozman je v svojem prispevku podrobno predstavil problematiko varnostnega preverjanja. Ključna ugotovitev je bila, da je v predlogu zakona področje varnostno preverjanje zastavljeno bistveno preširoko. Zakon o zasebnem varovanju in obveznem organiziranju službe varovanja iz leta 1994 je v 9. členu določal, da mora oseba, zaposlena v gospodarski družbi, pri samostojnem podjetniku posamezniku oziroma pri samostojnem obrtniku iz prejšnjega člena, ki je odgovorna za opravljanje dejavnosti fizičnega in tehničnega varovanja oseb in premoženja, mora poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom o delovnih razmerjih, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da je državljan Republike Slovenije;
- da ima najmanj višjo izobrazbo;
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj;

– da ima opravljen preizkus znanja;

– da ni bila pravnomočno obsojena za naklepno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti.

V 10. členu istega zakona je bilo določeno, da oseba, ki v gospodarski družbi, pri samostojnem podjetniku posamezniku oziroma pri samostojnem obrtniku iz 8. člena tega zakona neposredno opravlja fizično varovanje oseb in premoženja (v nadaljnjem, besedilu: varnostnik), mora poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom o delovnih razmerjih, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da je državljan Republike Slovenije;
- da ima najmanj predpisano strokovno izobrazbo glede na zahtevnost del, ki jih opravlja;
- da ima opravljen preizkus znanja;
- da je telesno in duševno sposobna za opravljanje del varnostnika;
- da ni bila pravnomočno obsojena za naklepno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, in da ni bila kaznovana za prekršek zoper javni red in mir z obeležjem nasilja.

Zakon o zasebnem varovanju¹ z leta 2003 v 36. členu določa t.i. zadržke javnega reda. V tem členu pove, kdaj so podani zadržki javnega reda in sicer:

(1) Zadržki javnega reda iz 19., 20., 21., 22., 23., 30., 31., 32., 33., 34. in 35. člena tega zakona so podani:

- če je posameznik pravnomočno obsojen za naklepno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti;
- če je posameznik s pravnomočno odločbo obsojen za prekršek zoper javni red in mir z elementi nasilja.

(2) Če zoper posameznika iz prejšnjega odstavka teče kazenski postopek ali postopek za prekršek z elementi nasilja, se odločitev, ali oseba izpolnjuje pogoje, odloži do pravnomočnosti sodbe oziroma odločbe v tem postopku.

S spremembami in dopolnitvami Zakona o zasebnem varovanju leta 2007² je bil dodan 36.a člen, ki določa varnostne zadržke. Tako določa:

(1) Za osebe iz 19., 20., 21., 22. in 23. člena tega zakona ne smejo biti podani varnostni zadržki. Varnostni zadržki tudi ne smejo biti podani za osebe iz 30., 31., 32., 33., 34., 35. in 35.a člena tega zakona, za katere v skladu z navedenimi členi ne smejo biti podani zadržki javnega reda.

(2) Varnostni zadržki so ugotovitve varnostnega preverjanja, iz katerih izhaja, da obstajajo utemeljeni dvomi o zanesljivosti osebe, ki naj bi opravljala dejavnost zasebnega varovanja.

(3) Varnostno preverjanje osebe je poizvedba, ki jo opravi pristojni organ in katere namen je zbrati podatke o morebitnih varnostnih zadržkih.

(4) Varnostno preverjanje iz prejšnjega odstavka obsega osnovno varnostno preverjanje podatkov, določeno s predpisi za pridobitev dovoljenja za dostop do tajnih podatkov, in preverjanje podatkov, določeno s predpisi, ki določajo pogoje za pridobitev orožne listine.

(5) Varnostne zadržke ugotavlja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve. Na njegovo zahtevo so državni in drugi organi dolžni posredovati podatke o morebitnih varnostnih zadržkih iz tega člena.

Zadnja sprememba je tudi veljavna ureditev tega področja na področju zasebnega varovanja. Predlog novega zakona pa predvideva naslednjo ureditev:

V 18. členu so zapisani »varnostni zadržki«:

¹ Zakon o zasebnem varovanju (Uradni list RS, št. 126/2003 –ZzasV)

² Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zasebnem varovanju (Uradni list RS, št. 102/2007)

(1) Varnostno osebje in povezane osebe morajo biti varnostno preverjene in ne smejo imeti varnostnih zadržkov.

(2) Varnostni zadržki so ugotovitve varnostnega preverjanja, iz katerih izhaja da je:

1. oseba pravnomočno obsojena za naklepno kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot tri mesece;
2. da obstaja utemeljen dvom o zanesljivosti ali verodostojnosti osebe.

(3) Utemeljen dvom o zanesljivosti ali verodostojnosti osebe je podan, če se na podlagi ugotovljenih dejstev, lahko sklepa, da bo nezakonito in nestrokovno opravljala naloge zasebnega varovanja. Pri presoji, se upošteva okoliščine storitve posameznih dejanj, teža kršitev, čas, ki je pretekel od storitve, vpliv na varnost ljudi in premoženja, starost osebe, povezavo med dejanjem in nalogami, ki jih v zasebnem varovanju opravlja ter dokaze o rehabilitaciji osebe, ob upoštevanju načela sorazmernosti.

(4) Oseba, ki želi opravljati zasebno varovanje kot varnostno osebje ali povezana oseba v nobenem primeru ni zanesljiva če:

1. je v kazenskem postopku za najmanj dve naklepni kaznivi dejanji, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti;
2. ji je bila v obdobju zadnjih dveh let večkrat izrečena globa v postopku zaradi prekrškov zoper javni red in mir z elementi nasilja ali prekrškov po predpisih, ki urejajo proizvodnjo in promet s prepovedanimi drogami;
3. ji je bila odvzeta poslovna sposobnost;

(5) Varnostno osebje in povezana oseba, ki že opravlja zasebno varovanje ni zanesljiva, če:

1. je v kazenskem postopku za naklepno kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, ki ga je storil v povezavi z opravljanjem zasebnega varovanja;
2. je bila v obdobju zadnjih dveh let najmanj dvakrat s pravnomočno odločbo obsojena v postopku zaradi prekrškov, zaradi katerih se lahko po tem zakonu odvzame službeno izkaznico;
3. je bila v obdobju zadnjih dveh let večkrat s pravnomočno odločbo obsojena zaradi prekrškov zoper javni red in mir z elementi nasilja ali prekrškov po predpisih, ki urejajo proizvodnjo in promet s prepovedanimi drogami.

(6) Če zoper osebo, ki želi opravljati zasebno varovanje teče postopek zaradi naklepnega kaznivega dejanja, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, se odločitev, ali oseba izpolnjuje pogoje, odloži do pravnomočne odločitve v tem postopku.

V 19. členu pa je urejeno varnostno preverjanje.

(1) Varnostno preverjanje je poizvedba, ki jo opravi pristojni organ in katere namen je zbrati podatke o morebitnih varnostnih zadržkih iz 18. člena tega zakona. Opravi se pri ugotavljanju izpolnjevanja pogojev za opravljanje zasebnega varovanja pred podelitvijo licence ali službene izkaznice ali kasneje, če je podan sum varnostnih zadržkov. Če se ugotovi, da so za osebo podani varnostni zadržki se šteje, da ne izpolnjuje pogojev za opravljanje dejavnosti.

(2) Pristojni organ pridobiva podatke neposredno od osebe na katero se nanašajo in od drugih oseb, organov, organizacij ali nosilcev javnih pooblastil, ki so pristojni za vodenje evidenc v zvezi z dejanji iz prejšnjega člena.

(3) Imetnik licence mora podati vlogo za varnostno preverjanje povezanih oseb, če pride pri njemu do spremembe povezanih oseb po tem zakonu.

(4) Sodišča, prekrškovni in drugi organi so na zahtevo pristojnega organa dolžni posredovati pravnomočne odločitve o kaznivih dejanjih in prekrških, ki pomenijo varnostni zadržek po tem zakonu.

(5) Podrobnejšo vsebino vloge za varnostno preverjanje predpiše pristojni minister.«

Prikazana vsebina rešitev varnostnega preverjanja od leta 1994 kaže na izrazit trend zaostrovanja pogojev. Kje so vzroki za tako zaostrovanje, iz predloga zakona in obrazložitve ni razbrati. Preprosto se je predlagatelj odločil in pogoje temeljito zaostрил, čeprav iz prikazanih ureditev držav članic EU izhaja, da je že obstoječa ureditev ena strožjih, predlagana ureditev pa je zelo verjetno daleč najstrožja v celotni EU.

6. NPK NA PODROČJU VAROVANJA

Ga. Urška Marentič iz CPI je predstavila NPK na področju varovanja.

Zakon o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah (UL RS 81/2000, 83/2003, 1/2007, 85/2009) določa:

- strokovne podlage: poklicni standardi, katalogi za NPK
- organe, ki so vključeni v pripravo in sprejemanje
- pogoje in postopek pridobivanja NPK

NPK je formalno priznana strokovna usposobljenost za opravljanje poklica na podlagi nacionalnega poklicnega standarda in pridobljena:

- a) v verificiranem izobraževalnem programu
- b) v postopku preverjanja in potrjevanja NPK

PODROČNI ODBORI ZA POKLICNE STANDARDE

Predstavniki socialnih partnerjev, imenovani s strani MDDSZ, ki imajo naslednje naloge:

- priprava kvalifikacijskih struktur za strokovna področja
- obravnava utemeljenosti pobud za poklicne standarde in kataloge
- določanje prioritet priprave poklicnih standardov
- predlagajo revizijo poklicnih standardov in katalogov
- spremljanje postopka priprave in potrjevanje poklicnih standardov in katalogov za NPK
- predlagajo sezname uveljavljenih strokovnjakov
- predlagajo poklicne standarde in

kataloge pristojnemu strokovnemu svetu

PODROČNI ODBOR - VAROVANJE, VOJAŠČINA IMA 10 ČLANOV IN SICER:

- Ministrstvo za notranje zadeve (2x)
- Ministrstvo za obrambo, Generalštab Slovenske vojske (2x)
- Zbornica za razvoj slovenskega zasebnega varovanja
- Združenje varnostnih managerjev in strokovnjakov
- Policijski sindikat Slovenije
- Sindikat ministrstva za obrambo
- Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Sindikat komunale, varovanja in poslovanja z nepremičninami
- Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve

POKLICNI STANDARD

- določi vsebino poklicne kvalifikacije na določeni ravni zahtevnosti del in opredeli potrebna znanja, spretnosti in poklicne kompetence

- 8 PS na področju varovanja
- sprejeti poklicni standardi so dosegljivi: <http://www.nrpslo.org/>

KATALOG ZA NPK

- Določa znanja in spretnosti, ki so potrebna za pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije ter naloge za dokazovanje usposobljenosti.
- Predstavlja osnovo za izvedbo preverjanja in potrjevanja nacionalne poklicne kvalifikacije.
- sprejeti katalogi za NPK so dosegljivi: <http://www.nrpslo.org/>

NPK NA PODROČJU VAROVANJA

2003:

ZRSZV je bila pobudnik za pripravo NPK na področju varovanja

2004 – 2006:

Pripravljenih 8 NPK na področju varovanja:

- Varnostnik čuvaj / varnostnica čuvajka
- Varnostnik / varnostnica
- Varnostnik nadzornik/ varnostnica nadzornica
- Varnostnik telesni stražar/ varnostnica telesna stražarka
- Varnostni tehnik / varnostna tehnica
- Varnostni menedžer / varnostna menedžerka
- Operater / operaterka varnostno nadzornega centra
- Pooblaščen inženir / pooblaščen inženirka varnostnih sistemov

2008:

ZRSZV pobudnik priprave revizije NPK na področju varovanja

2009 – 2010:

Pripravljena revizija 5 NPK:

- Varnostnik čuvaj / varnostnica čuvajka
- Varnostnik / varnostnica
- Varnostnik telesni stražar/ varnostnica telesna stražarka
- Varnostni tehnik / varnostna tehnica
- Pooblaščen inženir / pooblaščen inženirka varnostnih sistemov

Pripravljena nova NPK:

- Občinski redar / občinska redarka

DOSEŽKI

- 8 nacionalnih poklicih kvalifikacij na področju varovanja
- 8 izvajalcev postopkov certificiranja
- 183 licenc za 31 članov komisij

- **6257 podeljenih certifikatov**

IZOBRAŽEVALNI PROGRAMI

VAROVANJE

- višja strokovna izobrazba - inženir varovanja
- osnova poklicni standardi:
 - *Varnostnik telesni stražar / varnostnica telesna stražarka*
 - *Varnostni menedžer / varnostna menedžerka*
- v pripravi

NACIONALNO REFERENČNO SREDIŠČE (NRP)

Baze podatkov:

- Baza poklicnih standardov.
- Baza katalogov za certificiranje.
- Baza izvajalcev postopkov certificiranja.
- Baza ocenjevalcev.
- Baza svetovalcev.
- Baza izobraževalnih programov
- Baza prilog k spričevalom.

Več informacij na: <http://www.nrpslo.org/>

7. NADZOR NAD ZASEBNIM VAROVANJEM – DILEME IN IZZIVI

mag. Miran VRŠEC, Inštitut za korporativne varnostne študije - ICS Ljubljana je predstavil temo »*Nadzor nad zasebnim varovanjem – dileme in izzivi*«

Opredelitev pojma:

NADZOR – opredelitev pojma (Slovar slovenskega knjižnega jezika, DZS, 1975, str. 912):

1. sistematično pregledovanje, spremljanje poteka razvoja česa, zlasti določene dejavnosti - kot npr.: nadzor poslovanja, opazovanje, pregledovanje zaradi ugotavljanja položaja, stanja česa;
2. prizadevanje, skrb za pravilno ravnanje, vedenje, delo koga - kot npr.: nadzorstvo, nadzor nad kom;
3. publicistično: prevlada, oblast

V etimološkem smislu izhaja pojem nadzor iz besede **zor** oziroma glagola, ki pomeni **gledati (zreti)**, in predpone **nad-**, ki označuje, da poteka opazovanje **z zgornje, večvredne pozicije, s pozicije moči**.

Nadzor s strani MNZ – Inšpektorata RS za notranje zadeve

Problematika izvajanja nadzora:

nadzor se izvaja le nad izvajalci zasebnega varovanja – imetniki licenc, ne pa tudi ostalimi gospodarskimi družbami in fizičnimi osebami, ki brez ustreznih licenc izvajajo storitve zasebnega varovanja (glej letno poročilo inšpektorata za leto 2008, 2. točka, tretji odstavek)

- uporabljajo se zastarele evidence, ki ne izkazujejo dejanskega stanja – npr. podatki o zaposlenem varnostnem osebju
- prihaja do poseganja v področja, ki niso v pristojnosti inšpektorata – npr.: poseganje v organizacijsko strukturo gospodarskega subjekta, sistemizacijo delovnih mest ipd.
- način izvajanja nadzora povzroča motenje v procesu izvajanja nalog varovanja, kar zmanjšuje učinkovitost izvedenih varnostnih ukrepov in povečuje tveganja na varovanem območju
- prihaja do spreminjanja dogovorjenih in načrtovanih varnostnih ukrepov, brez ustreznih analiz vzrokov in posledic
- nesorazmernost obsega nadzora glede na velikost zasebnega varnostnega podjetja in regijsko pokritost

Nadzor s strani Policije

Problematika izvajanja nadzora:

- nadzor se izvaja le nad izvajalci zasebnega varovanja – imetniki licenc, ne pa tudi ostalimi gospodarskimi družbami in fizičnimi osebami, ki brez ustreznih licenc izvajajo storitve zasebnega varovanja;
- slabo poznavanje zakonodaje s področja zasebnega varovanja – npr.: ustreznost oznak na delovnih oblekah, ustreznost označb varovanih območji;
- nestrokovnost pri izvajanju nadzora – npr.: izvajanje nadzora po zaključku prireditve, izvajanja nadzora izven prireditvenega ali varovanega območja;
- navajanje napačnih dejstev v poročila o opravljenem nadzoru,
- nesorazmernost obsega nadzora glede na velikost zasebnega varnostnega podjetja in regijsko pokritost
- pristranskost pri izvajanju nadzora – poznanstva, sorodstvene vezi, zaposlitvene vezi

Nadzor s strani ZRSZV

ZRSZV opravlja strokovni nadzor nad delom članov (druga alineja druge točke 12. člena ZZasV)

Problematika izvajanja nadzora:

- področja nadzora niso definirana
- cilji nadzora niso definirani
- metodologija izvajanja nadzora ni izdelana
- odgovornosti kršiteljev za ugotovljene kršitve niso definirane
- zagotavljanje nepristranskosti
- način financiranja nadzora

Nadzor s strani izvajalcev zasebnega varovanja

Problematika izvajanja nadzora:

- nadzor ni jasno opredeljen v zakonu oziroma podzakonskih aktih z izjemo področja prevozov denarja in drugih vrednostnih pošilk
- varnostni menedžerji praviloma niso sopodpisniki pogodb za izvedbo storitev zasebnega varovanja, razen v primerih, ko to funkcijo opravljajo hkrati s funkcijo zastopnika podjetja
- varnostni menedžerji ne izvajajo sistematično nadzora nad izvedbo storitev zasebnega varovanja
- varnostno in/ali drugo operativno osebje, ki izvaja operativni nadzor nad delom varnostnega osebja praviloma nima ustreznih znanj in kvalifikacij za izvajanje nadzora
- kazenska odgovornost varnostnih menedžerjev ni jasno definirana, zato praviloma za kršitve zakonodaje odgovarjajo zakoniti zastopniki podjetja in ne varnostni menedžerji, razen v primerih ko gre za eno in isto osebo
- zagotavljanje nepristranskosti nadzora
- zasebna varnostna podjetja ne angažirajo zunanjih neodvisnih strokovnjakov za izvajanje nadzora

IZZIVI na področju izvajanja nadzora nad zasebnim varovanjem

- zagotavljanje sistematičnosti izvajanja nadzora tudi izven dejavnosti zasebnega varovanja
- več vsebin o nadzoru v programih usposabljanja
- izdelava programov izobraževanj za izvajalce nadzora na različnih nivojih: Inšpektorat RS za notranje zadeve, policija, ZRSZV, naročniki, neodvisni strokovnjaki
- nadzor precizirati v pogodbah o izvajanju storitev zasebnega varovanja – obvezna sestavina pogodbe
- izdelava metodologije izvajanja nadzora na različnih nivojih
- varnostni management pri uporabnikih usposobiti za nadzor
- izdelava analiz ugotovitev nadzora na vseh nivojih in priprava predlogov za odpravo ugotovljenih nepravilnosti tako na zakonodajnem kot tudi izvedbenem področju
- (upravni) nadzor, ki ga Inšpektorat za notranje zadeve izvaja nad zasebnim varovanjem obogatiti z nadziranjem izvajanja pogodbenih obveznosti, nad strokovnostjo in nad kakovostjo izvajanja varnostnih storitev
- vzpostavitev več nivojskega sodelovanja pri izvajanju nadzora – skupen nastop Inšpektorata, ZRSZV in naročnika
- zagotovitev transparentnosti poročanja – izdelava letnih poročil o izvedenih nadzorih in ugotovitvah na vseh nivojih
- vzpostavitev sistema izbora in imenovanja neodvisnih strokovnjakov za izvajanje nadzora na nivoju ZRSZV z možnostjo angažiranja tudi za potrebe izvajalcev in naročnikov storitve zasebnega varovanja
- smiselno uskladiti kazenske sankcije glede na težo/posledice ugotovljenih kršitev

PLAN USPOSABLJANJ IN IZPOPOLNJEVANJ ZA LETO 2011

Strokovno usposabljanje NPK VARNOSTNIK-CA

Termin usposabljanja	Preverjanje in potrjevanje
10. januar do 28. januar 2011	dne 07. in 09. februar 2011
31. januar do 18. februar 2011	dne 28. februar in 01. marec 2011
21. februar do 11. marec 2011	dne 21. in 22. marec 2011
14. marec do 01. april 2011	dne 11. in 12. april 2011
04. april do 22. april 2011	dne 03. in 04. maj 2011
03. maj do 20. maj 2011	dne 30. in 31. maj 2011
23. maj do 10. junij 2011	dne 20. in 21. junij 2011

13. junij do 01. julij 2010	dne 11. in 12. julij 2011
05. september do 23. september 2011	dne 03. in 04. oktober 2011
26. september do 14. oktober 2011	dne 24. in 25. oktober 2011
17. oktober do 08. november 2011	dne 14. in 15. november 2011
07. november do 25. november 2011	dne 05. in 06. december 2011
28. november do 16. december 2011	dne 22. in 23. december 2011

Strokovno usposabljanje NPK VARNOSTNIK ČUVAJ/KA

Termin usposabljanja	Preverjanje in potrjevanje
24. januar do 04. februar 2011	dne 14. in 15. februar 2011
14. marec do 25. marec 2011	dne 04. in 05. april 2011
23. maj do 03. junij 2011	dne 13. in 14. junij 2011
12. september do 23. september 2011	dne 03. in 04. oktober 2011
14. november do 25. november 2011	dne 05. in 06. december 2011

Strokovno usposabljanje NPK VARNOSTNI/NA TEHNIK/CA

Termin usposabljanja	Preverjanje in potrjevanje
07. februar do 18. februar 2011	dne 28. februar in 01. marec 2011
30. maj do 10. junij 2011	dne 20. in 21. junij 2011
26. septembra do 07. oktober 2011	dne 17. in 18. oktober 2011
21. november do 02. december 2011	dne 12. in 13. december 2011

Specialistično usposabljanje za varovanje javnih zbiranj in obdobjno strokovno izpopolnjevanje za varnostnike/ce

Termin usposabljanja	Preverjanje in potrjevanje ter obdobjno preverjanje in potrjevanje
10. januar do 12. januar 2011	17. januar 2011
24. januar do 26. januar 2011	31. januar 2011
14. februar do 16. februar 2011	21. januar 2011
07. marec do 09. marec 2011	14. marec 2011
28. marec do 30. marec 2011	04. april 2011
11. april do 13. april 2011	18. april 2011
09. maj do 11. maj 2011	16. maj 2011
30. maj do 01. junij 2011	06. junij 2011
27. junij do 29. junij 2011	04. julij 2011
05. september do 07. september 2011	12. september 2011
03. oktober do 05. oktober 2011	10. oktober 2011
24. oktober do 26. oktober 2011	02. november 2011
21. november do 23. november 2011	28. november 2011
05. december do 07. december 2011	12. december 2011

Specialistično usposabljanje za opravljanje intervencije in obdobjno strokovno izpopolnjevanje za varnostnike/ce

Termin usposabljanja	Termin usposabljanja ter obdobjno preverjanje in potrjevanje
17. januar do 21. januar 2011	31. januar 2010
14. marec do 18. marec 2011	28. marec 2011
23. maj do 27. maj 2011	06. junij 2011
27. junij do 01. julij 2011	11. julij 2011
12. september do 16. september 2010	26. september 2011
24. oktober do 28. oktober 2011	07. november 2011

Specialistično usposabljanje za opravljanje notranjega nadzora

Termin usposabljanja	Preverjanje in potrjevanje
14. februar do 17. februar 2011	21. februar 2011
16. maj do 19. maj 2011	30. maj 2011
19. september do 22. september 2011	03. oktober 2011
14. november do 17. november 2011	28. november 2011

Specialistično usposabljanje za varovanje oseb

Termin usposabljanja	Preverjanje in potrjevanje
07. marec do 01. april 2011	11. april 2011
03. oktober do 28. oktober 2011	07. november 2011

Strokovno izobraževanje NPK OPERATER/KA VARNOSTNO NADZORNEGA SISTEMA

Termin usposabljanja	Preverjanje in potrjevanje
21. februar do 04. marec 2011	14. marec 2011
06. junij do 17. junij 2011	27. junij 2011
05. september do 16. september 2011	26. september 2011
21. november do 02. december 2011	12. december 2011

Strokovno izobraževanje NPK VARNOSTNI/A MENEDŽER/KA

Termin usposabljanja	Preverjanje in potrjevanje
24. januar do 11. februar 2011	21. februar 2011
16. maj do 02. junij 2011	13. junij 2011
12. september do 29. september 2011	10. oktober 2011
21. november do 08. december 2011	19. december 2011

Strokovno izobraževanje NPK POOBlašČENI/A INŽENIR/KA VARNOSTNIH SISTEMOV

Termin usposabljanja	Preverjanje in potrjevanje
09. februar do 11. marec 2011	21. marec 2011
30. maj do 29. junij 2011	11. julij 2011
03. oktober do 04. november 2011	14. november 2011

***VSEM ČLANOM ZBORNICE ŽELIMO V NOVEM LETU 2011 OBILO POSLOVNIH
USPEHOV IN NOVIH STROKOVNIH IZZIVOV, KI BODO PANOGO DVIGNILI NA
NIVO, KATEREGA SI VSI SKUPAJ ZASLUŽIMO!***

SREČNO 2011